

Пояснения към финансовия отчет 2023 година

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „СТОЛИЧЕН АВТОТРАНСПОРТ“ ЕАД се състои в извършване на обществен превоз на пътници с автобуси, техническо обслужване и текущ ремонт, реализация на приходи и контрол, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 121683408. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София, ул. „Житница“ № 21.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на фондова борса.

Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите в състав:

Председател: Илия Добромиров Гътовски

Членове:

Йовелина Нейчева Тихова.

Любомир Иванов Ковачев,

Лъчезар Владимиров Пеков,

Слав Йорданов Монов

Изпълнителен директор: Слав Йорданов Монов

Одитният комитет е в състав:

Иван Валериев Петков

Михаил Иванов Петров

Николай Милчев Николов

Числеността на персонала (списъчен състав) на 31.12.2023 г. е 1 878 служители (на 31.12.2022 г. - 1 986 служители).

Крайният собственик на капитала на Дружеството е Столична община.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е съставен при прилагане на принципа „предположение за действащо

предприятие“. В съответствие с този принцип се приема, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на подписания договор № СО-РД-56-1008 / 05.12.2013 г. със Столична община за срок от десет години, считано от 01.01.2014 г., удължен с Решение №768 от 23.11.2017 г. на Столичен общински съвет до месец декември 2028 г., за превоз на пътници по определени от Столична община маршрути и цени, както и очакваната подкрепа от собственика на капитала на Дружеството. Съгласно договор N0 СО-РД-56-1008 от 05.12.2013 г. между Столична община, Център за градска мобилност ЕАД и Столичен Автотранспорт ЕАД, дружеството осъществява превоз на пътници по определени от Столична община маршрути и цени в границите на ежегодно утвърдена, преди започване на съответната календарна година икономическа рамка, определяща обема на транспортната задача, разходите и приходите за тази дейност. За 2023 година няма приета икономическата рамка на обществения градски транспорт в Столична община. Към настоящия момент няма приета икономическата рамка на обществения градски транспорт в Столична община за 2024 година.

При преценката относно действащо предприятие, Дружеството е взело под внимание геополитическата несигурност произтичаща от военния конфликт в Украйна и военния конфликт Израел – Хамас. Взета е под внимание и макроикономическата среда, която оказва влияние върху предприятията в глобален мащаб чрез вериги на доставки, ограничения във вноса и износа, достъп до локални ресурси, флуктуации във валутни курсове и в цени на борсово търгуеми стоки. Въпреки, че тези последици не могат да бъдат оценени, те вече индиректно за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Продължаването на военния конфликт засилва значимостта на икономическите щети. Очакванията са те да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. В краткосрочен план неговата оценка е, че доколкото дружеството няма преки търговски отношения с контрагенти от Русия и Украйна, няма ефекти и засегнати експозиции. И през 2023 г. дейността на Дружеството продължава да бъде силно повлияна и сериозно затруднена от икономическите последици от продължаващия военен конфликт в Украйна, както и възникналия през 2023 г. военен конфликт в Близкия изток. Освен това допълнителна финансова тежест за Дружеството е постоянното увеличаване на цената на енергийните носители, започнало през втората половина на 2021 г. В резултат, на което Дружеството формира загуба преди данъци в размер на 997 хил. лв. за 2023 г., (за 2022 г. – 11 339 хил. лв.). Общият всеобхватен доход за 2023 годината е отрицателен в размер 447 хил. лв. (за 2022 г. – 11 008 хил. лв.) Към края на 2023 г. стойността на нетните активи на СТОЛИЧЕН АВТОТРАНСПОРТ ЕАД е отрицателна величина в размер на 1 927 хил. лв. и е под стойността на регистрирания му капитал в размер на 34 117 хил. лв. Текущите задължения, без финансиранятия, на Дружеството (54 582 хил. лв.) надвишават текущите му активи (23 025 хил.) лв. с 31 557 хил. лв. Тези обстоятелства са индикатор за несигурност, която може да породи основателно съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния акционер.

Поради спецификата на дейността на Дружеството и необходимостта от осигуряване на качествен градски транспорт, като се отчетат и направените инвестиции в по-екологични превозни средства, ръководството очаква, че Дружеството ще продължи да получава подкрепа от едноличния акционер и ще има достатъчно ресурси, за да продължи дейността си в обозримо бъдеще и да осъществява превоз на пътници по определените от Столична община маршрути и цени в границите на одобрената икономическа рамка, като изпълнява приетата

бизнес програма. В резултат на извършения преглед Съветът на директорите очаква, че Дружеството ще продължи дейността си в близко бъдеще и ще продължи да прилага принципа за действащо предприятие при изготвяне на финансовите си отчети.

3. Промени в счетоводната политика

Настоящото пояснение предоставя резюме на (а) нови стандарти и изменения, които влизат в сила за първи път за периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. (т.е. години, приключващи на 31 декември 2023 г.), и (б) предстоящи изисквания, като стандарти и изменения, които ще влязат в сила на или след 1 януари 2024 г.

(а) Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

• Изменения в МСС 1 „Представяне на финансовите отчети“ и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществена информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществена информация за счетоводната политика. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление № 2 Изготвяне на преценки за същественост по МСФО, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

• Изменения в МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период.

Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

• Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за трансакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на

неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

• Изменения в МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа - Втори стълб Моделни правила, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията в МСС 12 са:

- Изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да не признава и да не оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода по втори стълб на ОИСП. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- Изискване за оповестяване, според което предприятието трябва да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода по втори стълб.
- Изискване за оповестяване, което гласи, че в периодите, в които законодателството по втори стълб е прието или по същество е прието, но все още не е влязло в сила, предприятието оповестява известна или разумно оценима информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат излагането на предприятието на данъци върху дохода по втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- Изискването предприятието да прилага изключението и изискването да оповести, че е приложило изключението незабавно след издаването на измененията и ретроспективно в съответствие с МСС 8.

• МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

• Изменения в МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

(б) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са

приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

- **Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС**

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера или момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

- **Изменения в МСС 7 „Отчет за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестявания“: Финансови споразумения с доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС**

Измененията на МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и „указания“ в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, които изискват от предприятията да предоставят качествена и количествена информация за споразуменията за финансиране на доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране от доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране от доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

- **Изменения на МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., не е приет от ЕС**

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени

- **Изменения на МСФО 16 „Лизинг“: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС**

Измененията на МСФО 16 изискват от Дружеството продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в

печалбата или загубата печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

- **Изменения в МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“, в сила от 1 януари 2025 г., не е приет от ЕС**

Измененията в МСС 21 касаещи липсата на заменяемост ще уточнят кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или обменни механизми, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута.

Определяне на начина, по който предприятието определя обменния курс, който се прилага, когато валутата не може да се обменя - когато валутата не може да се обменя на датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курса, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници на датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.

Изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не може да се обменя - когато валутата не може да се обменя, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на възможност за обмяна на валутата се отразява или се очаква да се отрази на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци. Промените включват и ново приложение с насоки за прилагане на заменяемостта и нов илюстративен пример.

- **Изменения на МСФО 10 и МСС 28 - Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие**

Измененията изясняват счетоводното третиране на продажби или апорт на активи между инвеститор и техните асоциирани предприятия или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или апорта на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признават от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Промените се прилагат перспективно.

* През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС финализира изследователския си проект относно метода на собствения капитал.

4. Значими счетоводни политики

4.1. Общи положения

Значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на настоящия финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно

по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” Приет с Регламент (ЕС) 2023/1803 на Комисията от 13 август 2023 година. Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2023 г. е представен един сравнителен период, тъй като Дружеството не е извършило ретроспективни преизчисления на позиции във финансовия отчет, прекласифициране на позиции или ретроспективно прилагане на счетоводна политика.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 19.

Основните дейности, от които Дружеството генерира приходи включват:

- приходи за извършване на обществен превоз на пътници, включително приходи от продажба на превозни документи за еднократно пътуване от водач;
- приходи от други договори за превоз на пътници;
- приходи от управление на транспортни процеси;
- приходи от наем на рекламни площи и активи;
- приходи от финансираня;

- Други приходи - приходи от настъпили застрахователни събития, сервизни услуги, годишни технически прегледи; приходи от липси и начети (дефицит на превозни документи за еднократно пътуване), приходи от вторични суровини и отработени масла.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или като вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Дружеството признава приходи: - от извършване на услуга за превоз на пътници с течение на времето, (съгласно МСФО 15).

- от сервизни услуги и годишни технически прегледи в момента, в който услугата е предоставена на клиента съгласно (МСФО 15).

- от наем на рекламни площи и наем на активи по линейния метод за срока на договора за наем, съгласно (МСС 17).

Дружеството е обвързано с дългосрочен договор за обществен превоз на пътници между Столична Община, Столичен Автотранспорт ЕАД и Център за градска мобилност ЕАД. Дружеството не разполага с правомощия за определяне на цената на предоставяната услуга, поради което, ползата, която може да получи от тези услуги е ограничена. Това се дължи на задължението му да прилага тарифа, определена от Столична община, на база Наредба за превоз на пътници, приета от Столичен общински съвет. В резултат на това дружеството не изпълнява агентска функция и отчита целия приход.

4.4.1. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки и услуги

Продажбата на стоки включва продажба на материали. Предоставянето на услуги включва сервизни услуги и годишни технически прегледи на външни клиенти. Приход се признава, в момента когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки и в момента, в който услугата е предоставена на клиента. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.4.2. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват основно превоз на пътници по линиите на масовия градски транспорт в гр. София, както и несъществени по обем случайни превози и превози по сключени договори. Приход от предоставени услуги за превоз на пътници се признава с течение на времето, на база обслужени автобусни линии по разписание и отчет за изминати километри. Дружеството е обвързано с дългосрочен договор със Столична община за предоставяне на транспортни услуги.

Приход от наеми на дълготрайни активи, рекламен наем и други се признава текущо при тяхното възникване по линейния метод за срока на договора за наем.

4.4.3. Приходи от финансиране

Финансиране свързано с нетекущи активи се признава като приход систематично за срока на полезния живот на актива, за който е предоставено, до размера на амортизациите признати като разход за периода. Компенсации и субсидии от държавния бюджет, несвързани с активи, съгласно Икономическа рамка към договор № СО - РД - 56 - 108 / 05.12.2013 г. между Столична община, Център за градска мобилност ЕАД и Столичен автотранспорт ЕАД се признават като приход от финансиране. Компенсации от Държавата за преодоляване последиците от епидемията от COVID-19 (коронавирус), както и компенсациите свързани с цените на електрическа енергия на небитовите крайни клиенти се признават като приход от финансиране. Дружеството признава приход при получаване на финансирането.

4.4.4. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват Програмни продукти и Права върху интелектуална собственост (закупена лицензия за радиочестоти ползвани за дейността на Дружеството). Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 6-7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Последващото оценяване на сгради, машини, транспортни средства, стопански инвентар, компютри и други се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия

актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 – 60 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	5 – 12 години
• Стопански инвентар	6 – 7 години
• Компютри	2 години
• Други	5 – 30 години

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Отчитане лизинговите договори

4.10.1. Наети активи

В съответствие с МСФО 16 „Лизинг“, един договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако е за срок до една година.

Дружеството като лизингополучател

За всички сключени договори Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на

пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до края на полезния живот на актива с право на ползване, в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване по финансов лизинг са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по договори за финансов лизинг (лизингови договори) са включени в търговски и други задължения, като са представени на отделен ред.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-

високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминирание на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Финансови инструменти

4.12.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството е страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент.

Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи.

Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост от това дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.12.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Използваните от Дружеството подходи за оценка са както следва:

Тип на актива	Категории МСФО 9	Подход на оценка
Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход

Формула за определяне на очакваните кредитни загуби на парични средства в банки

$$ECL = EAD * LGD * PD$$

- EAD - Сума на депозираните средства, вкл. депозити на виждане (разплащателни сметки);
- LGD - В зависимост от кредитния рейтинг, присъединен на банката, прилагаме стойност на LGD;
- PD - В зависимост от кредитния рейтинг, присъединен на банката, прилагаме стойност на PD.

ECL (OK3) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяка експозиция към финансова институция, към която е изложено Дружеството.

Общи постановки на подхода за обезценка на краткосрочни търговски вземания и вземания от свързани лица

Дружеството винаги оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за: търговски вземания или активи по договор, които произтичат от сделки, попадащи в обхвата на МСФО 15, и които:

- не съдържат съществен компонент на финансиране (или, когато предприятието прилага практически целесъобразна мярка за договори със срок от една година или по-кратък) в съответствие с МСФО 15; или

- за активи по договор, които са в обхвата на МСФО 15 (активи или вземания) и съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството признава коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Тази счетоводна политика се прилага както за отделни търговски вземания и активи по договори, така и за всички подобни търговски вземания или активи по договор. Съгласно опростения подход не е необходимо да се извършва мониторинг за значителното увеличение на кредитния риск, ако има възникнало такъв. Вместо това, от Дружеството се изисква да измерва непрекъснато очакваните кредитни загуби за целия срок на актива.

Прилагане на матрица за обезценка

Матрицата на обезценка представлява прилагането на съответните проценти на загуби към салдата от търговски вземания и вземания от свързани лица (т.е. възрастов анализ на търговски вземания). Дружеството прилага различни проценти на загуби, калкулирани на база историческа информация, в зависимост от броя на дните, през които търговските вземания и вземанията от свързани лица са просрочени.

Метод за определяне на историческите загуби:

Дружеството анализира събираемостта на търговските вземания и вземанията от свързани лица на база на историческа информация, генерирана за последните 3 периода, предхождащи текущия отчетен период. За целта, тези вземания се групират в отделни категории според периода им на погасяване. Процентът исторически загуби се калкулира като отношение между непогасената част от всички анализирани вземания към определен момент към вземанията, попадащи в съответната категория на погасяване.

Дружеството определя дали историческите загуби са възникнали при икономически условия, които се е очаквало, че съществуват към датата на баланса. В зависимост от това, Дружеството коригира при необходимост избраните исторически проценти на загуби с наличната към момента информация.

Определяне на очакваните загуби:

Дружеството изготвя възрастов анализ на несъбраните вземания към датата на изготвяне на финансовия отчет. Търговските вземания и вземанията от свързани лица се разпределят в същите категории, използвани при метода за определяне на историческите загуби. Очакваните загуби се изчисляват като всяка категория вземания се умножава със съответния за нея процент, изчислен по метода за определяне на историческите загуби.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В рамките на взаимоотношенията с контрагенти възникват спорни въпроси. В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания.

Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение — т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Формула за определяне на очакваните кредитни загуби на съдебни и присъдени вземания

ECL = EAD * LGD * PD

- EAD - брутна стойност на вземането
- LGD - Max LGL = 1 - KC в % (коефициент на събираемост на съдебните вземания за период от 3 години спрямо салдо от предходна година)
- PD - 100%

Max LGL е максималната загуба, която Дружеството очаква да реализира в резултат от вече настъпилото неизпълнение и историята на събиране на посочените вземания.

ECL (OK3) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи.

Коефициент на събираемост на съдебни и присъдени вземания

Коефициентът на събираемост на съдебни и присъдени вземания се изчислява по формулата:

$$KC = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{\text{Парични постъпления}_{t+1}}{\text{Салдо съдебни вземания}_t}}{n}$$

където:

- n - брой периоди
- t - номер на периода

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските вземания, вземанията от свързани лица и други вземания.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на

договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.12.4. Обезценка на финансовите активи

Прилаганите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9 използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби - моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39. Инструментите, които попадат в обхвата на тези изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

За първата категория се признават 12-месечни очаквани кредитни загуби, докато за втората категория се признават очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти.

Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които то действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

4.12.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват, задължения по лизингови договори, търговски и

други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.12.6. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е

незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

4.12.7. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивиденди се признават, когато дивидентите са одобрени от едноличния акционер.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност. С изключение на външни автомобилни гуми, които се признават като текущ разход за срок от 24 месеца.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в

периода, в който е признат съответният приход.

4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити.

4.16. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви, общи резерви, резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за

собствения капитал.

4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер до шест brutни работни заплати.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очакван ръст на заплатите и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“. Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, обем на транспортната задача, извършването на текущи ремонти и други технически и експлоатационни фактори.

4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещото потребление на балансовата стойност на материалните запаси в размер на 4 980 хил. лв. (2022 г.: 4 724 хил. лв.) се влияе основно от необходимостта за текущо и аварийно поддържане на автобусния парк.

4.20.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.20.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 5 743 хил. лв. (2022 г.: 5 219 хил. лв.) се базира на статистически показатели за смъртност на населението в България, темп на текучество на персонала и предвидени бъдещи увеличения на трудовите възнаграждения в Дружеството. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година на база доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции.

4.21.6 Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти ‘000 лв.	Предоставени аванси ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2023 г.	960	15	975
Новопридобити активи, закупени	14		14
Рекласифицирани	15	(15)	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	989	-	989
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2023 г.	(959)	-	(959)
Амортизация	(5)		(5)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(964)	-	(964)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	25	-	25

	Програмни продукти ‘000 лв.	Предоставени аванси ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2022 г.	960	-	960
Новопридобити активи, закупени	-	15	15
Салдо към 31 декември 2022 г.	960	15	975
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2022 г.	(953)	-	(953)
Амортизация	(6)		(6)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(959)	-	(959)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	1	15	16

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Към 31.12.2023 г. Дружеството използва активи, представени като „Програмни продукти“ с отчетна стойност в размер 959 хил. лв., които имат нулева балансова стойност (100% амортизирани).

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини и оборудване, съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и разходи за придобиване на дълготрайни активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи '000 лв.	Сгради '000 лв.	Машини, оборудване и съоръжения '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар и р-ди за придобиване '000 лв.	Предоставени аванси '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2023 г.	21 790	9 225	18 361	166 395	10 722	3 304	229 797
Новопридобити активи	-	-	309	10 132	1 118	-	11 559
Рекласифицирани			660	11 125	(9 191)	(2 594)	-
Отписани активи	-	-	(114)	-	(237)	(130)	(481)
Салдо към 31 декември 2023 г.	21 790	9 225	19 216	187 652	2 412	580	240 875
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2023 г.	-	(6 006)	(10 269)	(120 721)	(422)	-	(137 418)
Отписани активи	-	-	114	-	10	-	124
Амортизация	-	(262)	(1 407)	(10 757)	(32)	-	(12 458)
Салдо към 31 декември 2023 г.	-	(6 268)	(11 562)	(131 478)	(444)	-	(149 752)
Балансова стойност към							
01 януари 2023 г.	21 790	3 219	8 092	45 674	10 300	3 304	92 379
Балансова стойност към							
31 декември 2023 г.	21 790	2 957	7 654	56 174	1 968	580	91 123

	Земи '000 лв.	Сгради '000 лв.	Машини, оборудване и Транспортни средства	Стопански инвентар и р-ди за придобиване	Предоставени аванси	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2022 г.	21 790	9 221	18 203	1 040	1 129	218 013
Новопридобити активи	-	4	223	-	2 175	12 094
Отписани активи	-	-	(65)	(235)	(10)	(310)
Салдо към 31 декември 2022 г.	21 790	9 225	18 361	10 722	3 304	229 797
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	(5 716)	(8 975)	(111 574)	0	(126 656)
Отписани активи	-	(290)	65	235	-	310
Амортизация	-	(9 382)	(1 359)	(9 382)	(41)	(11 072)
Салдо към 31 декември 2022 г.	-	(6 006)	(10 269)	(120 721)	-	(137 418)
Балансова стойност към 01 януари 2022 г.	21 790	3 505	9 228	55 056	1 129	91 357
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	21 790	3 219	8 092	45 674	3 304	92 379

Към 31 декември 2023 г. е нает независим оценител, с цел определяне на справедливите стойности на земите на дружеството към 31.12.2023 г., както и оценка за съответствие на балансовата стойност на сградите с пазарните цени. В резултат на извършената оценка е установено, че справедливите стойности на земите към 31.12.2023 г. спрямо балансовите им стойности към 31.12.2022 г. не се е променила. и не е необходима допълнителна преоценка.

Към 31.12.2023 г. Дружеството използва активи, представени като „Имоти, машини и съоръжения“ с отчетна стойност в размер 61 315 хил. лв., които имат нулева балансова стойност (100% амортизирани).

През 2023 г. Дружеството е придобило 22 броя електрически 8-метрови автобуси марка HIGER KLQ6832GEV и 30 броя електрически 6-метрови автобуси марка KARSANe-JEST. Финансирането е осигурено от Европейски фондове по Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г“. Същите са включени в група „Транспортни средства“ на стойност 19 756 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“ Договорните задължение за придобиване на 22 броя автобуси марка HIGER KLQ6832GEV и 30 броя автобуси марка KARSANe-JEST са изпълнени.

През 2023 г. Дружеството е придобило 6 броя употребявани автобуси марка MERCEDES INTOURO. Същите са включени в група „Транспортни средства“ на стойност 1 482 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“ Договорното задължение за придобиване на 6 броя употребявани автобуси марка MERCEDES INTOURO е изпълнено.

През 2023 г. Дружеството е придобило допълнително оборудване (зарядни станции и други) във връзка с доставените 52 броя електрически автобуси. Финансирането е осигурено от Европейски фондове по Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“ Същото е включено в група „Съоръжения“ на стойност 659 хил. лв. от „Имоти, машини и съоръжения“ Договорното задължение за придобиване на допълнителното оборудването е изпълнено.

Към 31.12.2023 г. част от имотите (Земя) на поделение „Земляне“ се използват във връзка с реализацията на Трети метродиаметър на Софийския метрополитен. Към 31.12.2023 г. и до датата на изготвяне на финансовия отчет не е взето решение от едноличния акционер и не е регистрирано завеждане или отписване на активи като част от имуществото на дружеството.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството е заложило 110 броя автобуси от „Имоти, машини и съоръжения“, като обезпечение по свои задължения към „ОТП Лизинг“ ЕООД, произтичащи от Договор за финансов лизинг № А-122/08.10.2018 г.

6.1 Активи с право на ползване

Активите с право на ползване са включени в нетната балансова стойност на Имоти, машини и съоръжения както следва:

	Машини, оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Общо активи с право на ползване
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2023 г.	1 495	71 396	72 891
Салдо към 31 декември 2023 г.	1 495	71 396	72 891
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2023 г.	(528)	(23 024)	(23 552)
Амортизация	(127)	(5 950)	(6 077)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(655)	(28 974)	(29 629)
Балансова стойност			
Към 01 януари 2023 г.	967	48 372	49 339
Към 31 декември 2023 г.	840	42 422	43 262

	Машини, оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Общо активи с право на ползване
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2022 г.	1 495	71 396	72 891
Салдо към 31 декември 2022 г.	1 495	71 396	72 891
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2022 г.	(401)	(17 074)	(17 475)
Амортизация	(127)	(5 950)	(6 077)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(528)	(23 024)	(23 552)
Балансова стойност			
Към 01 януари 2022 г.	1 094	54 322	55 416
Към 31 декември 2022 г.	967	48 372	49 339

Дружеството е признало лизингови активи и лизингови задължения само във връзка с онези договори за лизинг, които са били класифицирани като „финансов лизинг“. Активите са представени като част от „Имоти, машини и съоръжения“, а задълженията - като задължения по финансов лизинг в пасива на отчета за финансовото състояние.

7. Лизинг

7.1. Финансов лизинг като лизингополучател

През 2018 г. и 2019 г. Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг транспортни средства (автобуси) и оборудване. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 43 262 хил. лв. (2022 г. 49 339 хил. лв.). Активите са включени в група „Транспортни средства“ и група „Съоръжения“ от „Имоти, машини и

съоръжения" (вж. пояснение 6.1).

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на сравнителния периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 години	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2023 г.				
Лизингови плащания	13 512	37 377	5 251	56 140
Финансови разходи	(3 842)	(5 935)	(134)	(9 911)
Нетна настояща стойност	9 670	31 442	5 117	46 229
31 декември 2022 г.				
Лизингови плащания	9 530	41 808	10 110	61 448
Финансови разходи	(3 067)	(6 221)	(438)	(9 726)
Нетна настояща стойност	6 463	35 587	9 672	51 722

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване при приключване на съответния лизингов договор. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Дружеството.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 46 229 хил. лв., която отразява настоящата им стойност.

Дружеството е придобило транспортни средства по следните финансово обвързани лизингови договори:

- Договор № А-44 от 19.04.2018 г. с „БАКБ Файненс“ ЕАД за доставка на 60 броя единични газови автобуси BMC 320 Procity CNG със срок на лизинговия договор 8 години, и опция за прехвърляне на собствеността. „БАКБ Файненс“ ЕАД неотменимо е прехвърлило всички вземания за дължимите от Дружеството лизингови вноски и остатъчната стойност по договор № А-44 от 19.04.2018 г. на „Българо - американска Кредитна Банка“ АД, на основание сключен договор за цесия от 07.06.2018 г. между „БАКБ Файненс“ ЕАД и „Българо-американска Кредитна Банка“ АД.
- Договор № А-46 от 20.04.2018 г. с „Евролийз Ауто“ ЕАД за доставка на 20 броя единични електрически автобуси YUTONG модел ZK6128BEVG със срок на лизинговия договор 8 години. „Евролийз Ауто“ ЕАД е учредило особен залог в полза на „Българска банка за развитие“ АД. „Финанс плюс мениджмънт холдинг“ ЕАД от 01.08.2022 г. придобива 100 (сто)% от собствеността на „Евролийз Ауто“ ЕАД и наименованието на дружеството се променя на „Мъни лийз“ ЕАД.

Договор № А-122 от 08.10.2018 г. с „ОТП Лизинг“ ЕООД за доставка на 60 броя съчленени газови автобуси MAN Lion's City G със срок на лизинговия договор 8 години. „Столичен автотранспорт“ ЕАД е депозирал в специална сметка, открита в Общинска

банка АД, сума в размер на 1 252 306,29 (един милион двеста петдесет и две хиляди триста и шест лева и двадесет и девет ст.) лева, за удовлетворяване на „ОТП Лизинг“ ЕООД при неточно изпълнение на Договора от страна на дружеството, продължило повече от 30 работни дни. Поради настъпилите неблагоприятни финансови последици за Дружеството вследствие на пандемията от COVID-19 (Коронавирус) и обявеното от 13 март 2020 г. извънредно положение в Република България, Дружеството е изплатило от специалната сметка задължение към „ОТП Лизинг“ ЕООД през 2020 г. в размер на 354 584.34 (триста петдесет и четири хиляди петстотин осемдесет и четири 0.34) лв. и в размер на 897 721.95 (осемстотин деветдесет и седем хиляди седемстотин двадесет и един 0.95) лв. през 2021 г.

Във връзка с пандемията от COVID 19 и ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г, Дружеството поиска да се възползва от облекченията за отсрочване и уреждане на задълженията по Договорите за лизинг при прилагане на Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества финансови институции.

Дружеството е подписало следните Споразумения към финансово обвързани лизингови договори:

Анекс №2 от 12.05.2020 г. към Договор № А-44 от 19.04.2018 г. с „БАКБ Файненс“ ЕАД, съгласно който, за месеците Април, Май и Юни 2020 г., Дружеството не дължи главница и срокът на лизинговия договор е увеличен от 96 (деветдесет и шест) месеца на 99 (деветдесет и девет) месеца.

Анекс №3 от 20.05.2020 г. към Договор № А-46 от 20.04.2018 г. с „Евролийз Ауто“ ЕАД, съгласно който, за месеците Май, Юни, Юли и Август 2020 г. Дружеството дължи единствено месечна лихва и срокът на лизинговия договор е увеличен от 96 (деветдесет и шест) месеца на 100 (сто) месеца.

Анекс №2 от 13.04.2020 г. Договор № А-122 от 08.10.2018 г. с „ОТП Лизинг“ ЕООД, съгласно който, за месеците Април, Май и Юни 2020 г., Дружеството дължи единствено месечна лихва. Срокът на лизинговия договор не се променя.

През 2021 г., поради финансови затруднения породени от пандемията от COVID 19, Дружеството предоговори задълженията си към „ОТП Лизинг“ ЕООД по Договор № А-122 от 08.10.2018 г. за доставка на 60 броя съчленени газови автобуси. Подписани са:

Споразумение №№ А-18-1 и А-18-2 от 16.09.2021 г. към Договор № А-122 от 08.10.2018 г. с „ОТП Лизинг“ ЕООД, съгласно който, за месеците Юли, Август и Септември 2021 г., Дружеството не дължи погасителни вноски. Срокът на лизинговия договор е увеличен от 96 (деветдесет и шест) месеца на 102 (сто и два) месеца.

Споразумение № А-27 от 14.12.2021 г. към Договор № А-122 от 08.10.2018 г. с „ОТП Лизинг“ ЕООД, съгласно което дължимата на 08.10.2021 г. застрахователна вноска е отсрочена до 31.01.2022 г.

През 2022 година, поради финансови затруднения Дружеството предоговори задълженията си към „БАКБ Файненс“ ЕАД, „Евролийз Ауто“ ЕАД и „ОТП Лизинг“. Подписани са:

Споразумение № А-7 от 06.04.2022 г. към Договор № А-44 от 19.04.2018 г. с „БАКБ Файненс“ ЕАД съгласно, което срокът на лизинговия договор е удължен с три месеца - до месец Април 2027 г.

Споразумение № А-10 от 28.04.2022 г. към Договор № А-46 от 20.04.2018 г. с „Евролийз Ауто“ ЕАД съгласно, което за месеците Март, Април и Май 2022 г., Дружеството дължи единствено месечна лихва. Срокът на лизинговия договор не е променен.

Споразумение №№ А-20 и А-21 от 20.12.2022 г. към Договор № А-122 от 08.10.2018 г. с „ОТП Лизинг“ ЕООД, като за просрочените задължения към момента на подписване на споразуменията е определен нов срок за погасяване от 83 (осемдесет и три) месеца. Срокът на лизинговия договор е удължен от 102 (сто и два) месеца на 126 (сто двадесет и шест) месеца. За обезпечаване на задълженията си Дружеството е заложило 110 броя автобуси.

7.2. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Дружеството е избрало да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод.

Разходите за 2023 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	31 декември 2023 г. '000 лв.	31 декември 2022 г. '000 лв.
Краткосрочни лизингови договори	30	30

Лизинговите плащания по краткосрочни лизингови договори са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Външни услуги“.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството е поело ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори, като общата сума на поетите задължения към тази дата е 30 хил. лв.

8. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	01.01.2023 г '000 лв.	Признати в другия всеобхватен доход '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31.12.2023 г
Нетекущи активи				
Имоти машини и съоръжения	1 627	-	1	1 628
Текущи активи				
Обезценка на МЗ	(2)	-	-	(2)
Обезценка на финансови активи	(83)	-	(4)	(87)
Пасиви				
Други задължения към персонала за компенсируеми отпуски	(508)	-	(285)	(793)
Пенсионни задължения към персонала	(385)	-	(52)	(437)
Провизии	(38)	-	24	(14)

Актьорски печалби/загуби	(162)	26	-	(136)
Общо	449	26	(316)	159
Признати като:	-			-
Отсрочени данъчни активи	(1 178)			(1 469)
Отсрочени данъчни пасиви	1 627			1 628
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	449			159

Отсрочените данъци, свързани с временни разлики могат да бъдат представени за предходната година както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	01.01.2022 г	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31.12.2022 г
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	
Нетекущи активи				
Имоти машини и съоръжения	1 625		2	1 627
Текущи активи				
Обезценка на МЗ	(3)		1	(2)
Обезценка на финансови активи	(79)		(4)	(83)
Пасиви				
Други задължения към персонала за компенсируеми отпуски	(369)		(139)	(508)
Пенсионни задължения към персонала	(351)		(34)	(385)
Провизии	(41)		3	(38)
Актьорски печалби/загуби	(180)	18		(162)
Общо	602	18	(171)	449
Признати като:	0			0
Отсрочени данъчни активи	(1023)			(1 178)
Отсрочени данъчни пасиви	1625			1 627
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	602			449

Дружеството не признава отсрочени данъчни активи за данъчни загуби както следва:

Година на данъчна загуба	Година до която може да се приспада	Данъчна загуба
		'000 лв.
2020 г.	2025 г.	8 785
2021 г.	2026 г.	19 325
2022 г.	2027 г.	9 736
Общо		37 846

Всички други отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в отчета за финансовото

състояние.

9. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Материали	4 980	4 724
Материални запаси	4 980	4 724

През 2023 г. общо 24 208 хил. лв. (2022 г.: 23 994 хил. лв.) от материалните запаси са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

През 2023 г. няма намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в предходни периоди.

Материалните запаси към 31.12.2023 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

10. Търговски вземания

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Търговски вземания , брутно	578	658
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски вземания	(52)	(32)
Общо финансови активи	526	626
Авансови плащания	50	6
Общо нефинансови активи	50	6
Търговски вземания	576	632

Търговските вземания са представени по амортизирана стойност, намалена със сумите, които не се очаква да бъдат събрани. Последните са представени като загуби от обезценка.

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Същите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31.12.2023 ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
МТК груп ООД	217	412
Еридантранс ООД	176	176
ИВТ Дивелъпмънт ЕООД	145	-
Бачи Долчи ЕООД	16	7
ЕТ Далия	7	14
Униглас ЕООД	4	9
Карио ООД	2	3
Други	11	37
	578	658

Анализ на нетната балансова стойност на търговските вземания е представен в пояснение 30. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представен по следния начин:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	(32)	(7)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(20)	(25)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(52)	(32)

11. Други вземания

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Други вземания, брутно		
Предплатени разходи	1 274	1 095
Нефинансови активи	1 274	1 095
Присъдени вземания	376	375
Разни дебитори	397	345
Разчети по липси и начети	5	6
Вземания по съдебни спорове	11	1
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка	(545)	(534)
Финансови активи	244	193
Общо	1 518	1 288

Всички съдебни, присъдени и други вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение. Приложен е опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Същите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са

били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на други вземания може да бъде представен по следния начин:

	31 декември 2023 г. '000 лв.	31 декември 2022 г. '000 лв.
Салдо към 1 януари	(534)	(534)
Отписани суми (несъбираеми)	-	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	(11)	-
Салдо към 31 декември	(545)	(534)

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	към 31.12.2023 г. '000 лв.	към 31.12.2022 г. '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	8 917	2 150
- евро	1	1
- щатски долари		
Краткосрочни депозити (в български лева)	51	51
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	8 969	2 202
Ефект от очаквани кредитни загуби	(37)	(11)
Пари и парични еквиваленти	8 932	2 191

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на парични средства може да бъде представен по следния начин:

	31 декември 2023 г. '000 лв.	31 декември 2022г. '000 лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	(11)	(3)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(26)	(8)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(37)	(11)

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 34 117 209 обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31 декември 2023г. лева	31 декември 2022 г. лева
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	32 617 209	32 617 209
Промяна през годината	1 500 000	-
В края на годината	34 117 209	32 617 209
Брой издадени и напълно платени акции	34 117 209	32 617 209
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	34 117 209	32 617 209

През отчетния период. е увеличен капитала на дружеството с направена апортна вноска, от Столична община в размер на 1 500 000 (един милиона и петстотин хиляди) лева, представляваща част от вземане на Столична община от Дружеството за предоставен заем. Промяната е вписана в Търговския регистър на 16.08.2023 г.

Едноличен акционер на Дружеството към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. е Столична община.

13.2. Други резерви

Към 31 декември 2023 г. като други резерви на Дружеството са представени законови резерви, общи резерви и резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи както следва:

	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	81	15 959	(1 442)	14 598
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	234	234
Салдо към 31 декември 2023 г.	81	15 959	(1 208)	14 832

Формираните резерви към 31 декември 2022 г. са били

	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	81	15 959	(1 602)	14 438
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	160	160
Салдо към 31 декември 2022 г.	81	15 959	(1 442)	14 598

14. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Съдебни дела		
Балансова стойност към 1 януари	389	420
Допълнителни провизии	91	10
Използвани суми	(330)	(41)
Балансова стойност към 31 декември	150	389

15. Възнаграждения на персонала

15.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Разходи за заплати	(53 531)	(47 057)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(23 348)	(21 234)
Разходи за персонала	(76 879)	(68 291)

15.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	2 513	2 554
Нетекущи пенсионни и други	2 513	2 554
Текущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	3 230	2 665
Други краткосрочни задължения към персонала	14 316	10 445
Текущи пенсионни и други	17 546	13 110

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2024 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите десет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	5 219	4 882
Актьорска (печалба)/загуба за периода	(260)	(178)
Разходи за текущ трудов стаж	1 681	1 165
Изплатени суми за пенсиониране	(1 118)	(743)
Разходи за лихви	221	93
Провизии за пенсиониране в края на годината	5 743	5 219

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актьорски допускания:

	2023 г.	2022 г.
Дисконтов процент	4,032 %	1.850 %
Очакван процент на увеличение на заплатите:		
За 2023 г.	-	1%
За 2024 г.	1,1%	
Средна продължителност на живота	По данни от НСИ	По данни от НСИ
Статистика за текучеството на персонала	11.50%	11.40%

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения след консултации с независим актюер. Тези допускания са използвани при определянето на размера на пенсионните задължения за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения. Несигурност в оценките съществува особено по отношение на очаквания процент на промяна в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата, в размера на плащания при пенсиониране или в условията за тяхното получаване и др., които могат да варират съществено при бъдещите преценки за задължения на Дружеството за изплащане на дефинирани доходи.

Общата сума на разходите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Разходи за персонала		
Разходи за текущ трудов стаж	(1 681)	(1 165)
Разходи за персонала	(1 681)	(1 165)
Разходи за лихви	(221)	(93)
Актюерска печалба / (загуба), призната в друг всеобхватен доход	260	178
Общо разходи, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	(1 642)	(1 080)

Разходите за трудов стаж са включени на ред „Други разходи“, нетните разходи за лихви са включени на ред „Финансови разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (вж. пояснение 24).

16. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

16.1 Текущи	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Бент ойл АД	2 901	4 058
Топлофикация София ЕАД	2 346	1 437
Приста Ойл холдинг ЕАД	1 977	779
Авто Трак 2014 ЕООД	1 440	141
Людал Фрикшън ЕООД	1 307	1 089
Булгаргаз ЕАД	1 145	128
ЕлектрохолдТрейд ЕАД	403	315
Панавтотрейд АД	397	256
Карио ООД	376	215
Тес 9 ООД	325	146
Софийска вода АД	319	282
Българска автомобилна индустрия ЕАД	298	172

МВБ Трак Енд Бъс България	239	227
Карина Ф ООД	221	428
Турботракс България ООД	214	214
Други	2 376	11 292
Текущи:	16 284	21 179

16.2 Нетекущи	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
ОТП Лизинг ЕООД	2 045	2 354
БАКБ Файненс ЕАД	123	158
Нетекущи:	2 168	2 512

17. Данъчни задължения

Данъчните задължения, представени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31 декември 2023 г. '000 лв.	31 декември 2022 г. '000 лв.
Данък добавена стойност	229	154
Данък върху доходите на физически лица	215	138
Други данъци и дългове	123	79
Общо	567	371

18. Други задължения и финансираня

Другите задължения и финансиранята могат да бъдат обобщени, както следва:

	31 декември 2023 г. '000 лв.	31 декември 2022 г. '000 лв.
Нетекущи:		
Финансиране за дълготрайни активи	45 242	47 140
Нетекущи нефинансови пасиви	45 242	47 140
Текущи:		
Разчети по гаранции	303	261
Разчети за лихви	703	562
Разчети за застраховане	796	656
Други кредитори	243	107
Текущи финансови пасиви	2045	1 586
Финансиране за дълготрайни активи	10 851	9 754
Текущи нефинансови пасиви	10 851	9 754
Общо	12 896	11 340

19. Приходи от продажба на услуги

Приходите от продажба на услуги на Дружеството, могат да бъдат анализирани, както следва:

По видове приходи:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Продажба на услуги на Център за градска мобилност ЕАД	61 273	52 894
Продажба на билети от водачи	3 893	3 546
Приходи от наеми	355	310
Приходи от други услуги	90	176
Общо приходи от продажба на услуги	65 611	56 926

По време на признаване на прихода:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
В определен момент	3 935	3 590
С течение на времето	61 320	53 026
Приходи извън обхвата на МСФО 15	356	310
Общо приходи от продажба на услуги	65 611	56 926

Приходите от извършването на превоз на пътници се признават с течение на времето. Приходи от сервизни услуги, от годишни технически прегледи, включени в други приходи, се признават в момента, в който услугата е предоставена на клиента. Приходи от наем се признава като доход по линейния метод за срока на договора за наем, съгласно МСС 17.

Приходи на стойност 61 273 хил. лв. (2022 г.: 52 894 хил. лв.) са отчетени от един значим клиент - Център за градска мобилност ЕАД. Тези приходи от договори с клиенти представляват 93% от всички приходи от продажба на услуги на Дружеството.

20. Други приходи

Другите приходи на Дружеството могат да бъдат анализирани както следва:

По видове приходи:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Приходи от финансираня	86 005	92 247
Приходи от други продажби	733	305
Общо	86 738	92 552

По време на признаване на прихода:

	2023г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
В определен момент	164	32
С течение на времето	4	2
Приходи извън обхвата на МСФО 15	86 570	92 518
Общо	86 738	92 552

Приходите от финансираня, свързани с нетекущи активи, се признават като приходи систематично за срока на полезния живот на актива, за който е предоставено финансирането, до размера на амортизациите, признати като разход за периода, съгласно МСС 20. Като приходи от финансираня се признават компенсаци от Държавата за преодоляване последиците от епидемията от COVID-19 (коронавирус) при получаване на финансирането. Приходите от компенсациите свързани с цените на електрическа енергия на небитовите крайни клиенти се признават като приходи от финансиране.

Приходи от финансираня на Дружеството включват:

	2023 г. '000 лв.	2022 г. '000 лв.
Компенсации по Регламент 1370/2009	75 284	69 083
Финансиране за ДМА	10 638	9 156
Компенсации от държавата за преодоляване последиците от епидемията от COVID-19	-	12 601
Компенсации от държавата свързани с цените на електрическата енергия	83	1 407
	86 005	92 247

Приходи от продажба на активи се признават в момента, в който активите бъдат предадени за вторични суровини или бъдат предадени на клиента.

Приходи от почивно дело се признават с течение на времето. Времето на признаване на еднократни приходи със случаен характер са извън обхвата на МСФО 15.

21. Разходи за материали

Разходите за материали, които са представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

	2023 г. '000 лв.	2022 г. '000 лв.
Разходи за дизелово гориво	(15 586)	(18 479)
Разходи за природен газ	(14 880)	(34 961)
Разходи за резервни части	(5 261)	(3 009)
Разходи за електроенергия	(1 653)	(3 095)
Разходи за топлоенергия	(1 788)	(2 228)
Разходи за гуми	(914)	(716)
Разходи за бензин, смазочни м-ли и подобрители	(1 542)	(1 114)
Разходи за работно и специално работно облекло	(64)	(147)
Други материални разходи	(841)	(529)
	(42 529)	(64 278)

22. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги, които са представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Разходи по договори за услуги	(857)	(584)
Разходи за застраховки	(3 284)	(3 578)
Разходи за охрана	(17)	(15)
Разходи за ремонт	(119)	(70)
Разходи за местни данъци и такси	(199)	(197)
Разходи за съобщителни услуги	(109)	(91)
Разходи за оперативен лизинг	(30)	(30)
Разходи за одиторски услуги	(23)	(9)
Други външни услуги	(470)	(381)
	(5 108)	(4 955)

23. Други разходи

Другите разходи на Дружеството, които са представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(1 681)	(1 165)
Неустойки по договорни плащания	(2 638)	(1 389)
Провизии за съдебни дела и кредитни загуби	(131)	(51)
Кarti на членове на семействата	(87)	(83)
Отчетна стойност на бракувани материали	(3)	(13)
Неамортизирана част на бракувани ДА	(4)	(2)
Други разходи	(1 251)	(268)
	(5 795)	(2 971)

24. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(4 040)	(2 882)
Разходи за лихви по заем	(96)	(59)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(221)	(93)
Общо разходи за лихви	(4 357)	(3 034)
Банкови такси	(138)	(133)
Финансови разходи	(4 495)	(3 167)

25. Приходи от данъци върху дохода

Очакваните приходи от данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2022 г.: 10 %), и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 г.	2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Печалба /(загуба) преди данъчно облагане	(997)	(11 339)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	2 380	2 150
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(2 736)	(2 311)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Възникване и обратно проявление на временни разлики	316	171
Приходи от данъци върху дохода	316	171
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(26)	(18)

Пояснение 8 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

26. Печалба (Загуба) на акция и дивиденди

26.1. Печалба (Загуба) на акция

Основният доход като печалба или (загуба) на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба или (загуба), подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството, а за знаменател - среднопретегленият брой акции.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба (загуба), подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, са представени, както следва:

	2023 г.	2022 г.
	лв.	лв.
Печалба (Загуба), подлежаща на разпределение	(681 000)	(11 168 000)
Средно претеглен брой акции	33 242 209	32 617 209
Основен доход на акция (в лв. за акция)	(0.020)	(0.342)

26.2. Дивиденди

През 2023 г. Дружеството не е начислило дивидент на своя едноличен акционер.

27. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, други свързани лица под общ контрол и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се уреждат чрез безналични плащания.

27.1. Сделки със собствениците

През 2023 г. на основание Решение № 1005 от 15.12.2022 на Столичен общински съвет е сключен договор № СОА23-ДГ56-390 от 13.02.2023 г. между Столична община и Столичен автотранспорт ЕАД, съгласно, който Столична община предоставя на Столичен автотранспорт ЕАД заем в размер на 1 912 440 (един милиона деветстотин и дванадесет хиляди четиристотин и четиридесет) лева, за срок от 60 месеца с едногодишен гратисен период.

През 2022 г. на основание Решение № 877 от 16.12.2021 на Столичен общински съвет, Столична община предоставя на „Столичен автотранспорт“ ЕАД заем в размер на 6 099 776 (шест милиона деветдесет и девет хиляди седемстотин седемдесет и шест) лева. На основание Решение №900 от 24.11.2022 г на Столичен общински съвет е сключен договор № СОА22-ДГ56-4165 от 22.12.2022 г. между Столична община и „Столичен автотранспорт“ ЕАД, съгласно, който Столична община предоставя на „Столичен автотранспорт“ ЕАД заем в размер на 15 974 151 (петнадесет милиона деветстотин седемдесет и четири хиляди сто петдесет и един) лева. Към договор № СОА22-ДГ56-4165 от 22.12.2022 г. на основание Решение №930 от 15.12.2022 г на Столичен общински съвет е подписан анекс № СОА22-ДГ56-4166 от 22.12.2022 г. съгласно, който Столична община предоставя на „Столичен автотранспорт“ ЕАД част от заем по договор № СОА22-ДГ56-4165 от 22.12.2022 г в размер на 3 000 000 (три милиона) лева.

През 2021 г. на основание Решение №214, по Протокол № 32 от 22.04.2021 г. на Столичния общински съвет (СОС), Столична община предоставя в заем на „Столичен автотранспорт“ ЕАД, сума в размер на 5 369 608 (пет милиона триста шейсет и девет хиляди шестотин и осем) лева, при срок за погасяване до 60 (шестдесет) месеца и лихва 1,1 % (едно цяло и една десета процента) на годишна база.

В т.34 Важни събития по време на периода е представена информация относно решения на Столичен общински съвет с които се дава съгласие Столична община да извърши непарична вноска в капитала на Столичен автотранспорт ЕАД за увеличение на капитала.

Задължения към:

Столична община	Текущи '000 лв.	Нетекущи '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2023 г.			
Задължения за получени заеми	7 593	7 288	14 881
Задължения за лихви	190	-	190
Неустойки по договори за заем	136		136
	7 919	7 288	15 207
	Текущи '000 лв.	Нетекущи '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2022 г.			
Задължения за получени заеми	3 539	10 930	14 469
Задължения за лихви	94	-	94
	3 633	10 930	14 563

27.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2023г. ‘000 лв.	2022 г. ‘000 лв.
Продажба на услуги		
-продажба на услуги на Център за градска мобилност ЕАД	63 852	52 894
-продажба на услуги на Столична община	14	-

Покупка на услуги

-покупка на услуги от Център за градска мобилност ЕАД	177	194
-покупка на услуги от Столична община	-	1
-покупка на услуги от Столичен електротранспорт ЕАД	139	7

27.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023 г. ‘000 лв.	2022г. ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	221	196
Разходи за социални осигуровки	16	19
Общо краткосрочни възнаграждения	237	215
Общо възнаграждения	237	215

28. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Текущи вземания от други свързани лица под общ контрол		
- Център за градска мобилност ЕАД	7 024	11 871
- Столичен електротранспорт ЕАД	-	7
Брутно текущи вземания от свързани лица	7 024	11 878
Очаквани кредитни загуби от вземания от свързани лица	(5)	(21)
Общо текущи вземания от свързани лица	7 019	11 857
Текущи задължения към свързани лица:		
- Център за градска мобилност ЕАД	240	50
- Столичен електротранспорт ЕАД	142	9

- Столична община	7 919	3 633
- ключов управленски персонал	19	18
Общо текущи задължения към свързани лица	8 320	3 710

Нетекущи задължения към свързани лица:

- Столична община - заем	7 288	10 930
--------------------------	-------	--------

Общо нетекущи задължения към свързани лица	7 288	10 930
---	--------------	---------------

Вземанията от свързани лица са представени по амортизирана стойност, намалена със сумите, които не се очаква да бъдат събрани и очаквани кредитни загуби. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби може да бъде представен по следния начин:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	(21)	(14)
Коректив за очаквани кредитни загуби	16	(7)
Салдо към 31 декември	(5)	(21)

29. Условни активи и условни пасиви

През годината са предявени различни правни иски към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии (вж. пояснение 14), ръководството на Дружеството счита, че няма вероятност те да доведат до съществени разходи за Дружеството при уреждането им.

30. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	7 841	12 708
Пари и парични еквиваленти	8 932	2 191
Общо финансови активи	16 773	14 899

Финансови пасиви	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
-------------------------	---	---

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:

Нетекущи пасиви:

Задължения по финансов лизинг	36 559	45 259
Търговски задължения	2 168	2 512
Задължения към свързани лица	7 288	10 930
Общо нетекущи пасиви	46 015	58 701

Текущи пасиви:

Търговски и други задължения	26 649	26 457
Задължения по финансов лизинг	9 670	6 463
Общо текущи пасиви	36 319	32 920
Общо финансови пасиви	82 334	91 621

В пояснение 4.11 е оповестена информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснения 31 и 32.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството е представена в пояснение 30. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

31.1. Анализ на пазарния риск

31.1.1. Валутен риск

Сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Финансовите активи, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, включват пари и парични еквиваленти и са представени по равностойността си в български лева по централния курс на БНБ към 31 декември 2023 г., както следва:

	Евро '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2023 г.		
Финансови активи	1	1
Общо излагане на риск	1	1
31 декември 2022 г.		
Финансови активи	1	1
Общо излагане на риск	1	1

Излагането на риск от промени във валутните курсове е незначително, тъй като относителният дял на финансовите активи, които са деноминирани в чуждестранна валута, в общия размер на финансовите активи на Дружеството е несъществен. Представеният по-горе анализ демонстрира степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

31.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск представлява рискът стойността на лихвоносните заеми на Дружеството да варира вследствие на промени на пазарните лихвени проценти. Дългосрочните заеми са с фиксирани лихвени проценти и поради това Дружеството не е изложено на лихвен риск.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и наличните парични средства. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Групи финансови активи - балансови стойности:	31 декември	31 декември
	2023 г.	2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	7 841	12 708
Пари и парични еквиваленти	8 932	2 191
Общо финансови активи	16 773	14 899

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на търговските и други вземания е следната:

	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
До 6 месеца	167	4 807
Между 6 месеца и 1 година	12	161

Над 1 година	208	35
Общо	387	5 003

Необезценените просрочени финансови активи над една година към 31 декември са общо 208 хил. лв. (2022 г.: 35 хил. лв.) и включват съдебни и присъдени вземания над една година 19 хил. лв. (2022 г.: 16 хил. лв.), вземания от свързани лица 0. лв. (2022 г.: 7 хил. лв.). Правният отдел на Дружеството очаква вземанията да бъдат събрани.

Ръководството е направило анализ на просрочените вземания, на база исторически опит и анализ на платежоспособността на съответния контрагент и промени в договорените условия за плащане. Към 31 декември 2023 г. ръководството е преценило, че не е необходима допълнителна обезценка на просрочените вземания. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на контрагентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството е изложено на значителен кредитен риск към следния най-значителен контрагент: Център за градска мобилност ЕАД.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

31.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Дружеството държи пари в брой и в разплащателни сметки, за да посреща ликвидните си нужди.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи	Нетекущи	
	До 1 година	От 1 до 5	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Задължения по финансов лизинг +лихви	13 512	37 377	5 251
Задължения към свързани лица	8 320	7 288	-
Търговски и други задължения	18 329	1 784	384
Общо	40 161	46 449	5 635

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва

31 декември 2022 г.	Текущи	Нетекущи
---------------------	--------	----------

	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	9 530	41 808	10 110
Задължения към свързани лица	3 633	10 930	-
Търговски и други задължения	22 765	1 720	809
Общо	35 928	54 458	10 919

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

32. Оценяване по справедлива стойност

32.1. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2023 г.	Ниво 3
	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	
- Земи	21 790
Общо	21 790

За предходния период са отчетени следните нефинансови активи, оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2022 г.	Ниво 3
	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	
- Земи	21 790
Общо	21 790

Справедливата стойност на земите, притежавани от Дружеството, е определена на базата на доклад на независим лицензиран оценител.

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. В резултат на извършената оценка е установено, че справедливите стойности на земите към 31.12.2023 г. спрямо балансовите им стойности към 31.12.2022 г. не се е променила и не е необходима допълнителна преоценка. Последна предишна оценка от независим лицензиран оценител е била извършена към 31 декември 2022 г.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствен капитал към нетния дълг.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да предложи промяна на сумата на дивидентите, изплащани на едноличния акционер, или продажба на активи, за да намали задълженията си и др.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	(1 927)	(2 980)
Дълг	159 362	165 406
- Пари и парични еквиваленти	(8 932)	(2 191)
Нетен дълг	150 430	163 215
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг	1 : (78,06)	1 : (54,77)

34. Важни събития по време на периода на финансовия отчет

На основание Решение № 1005 по Протокол № 67 от 15.12.2022 г. на Столичен общински съвет е сключен договор № СОА23-ДГ56-390 от 13.02.2023 г. между Столична община и „Столичен автотранспорт“ ЕАД. Съгласно договор № СОА23-ДГ56-390 от 13.02.2023 г. Столична община предоставя на „Столичен автотранспорт“ ЕАД заем в размер на 1 914 440 (един милиона деветстотин и дванадесет хиляди четиристотин и четиридесет) лв., при срок за погасяване до 60 (шестдесет) месеца и лихва 1,1 % (едно цяло и една десета процента) на годишна база. Паричните средства са получени през месец Февруари 2023 г.

С Решение № 596 от 29.06.2023 Столичен общински съвет дава съгласие Столична община да апортира в капитала на Столичен автотранспорт ЕАД с цел неговото увеличаване, част от свое вземане възникнало на основание договор за паричен заем № СОА23-ДГ 56-390 от 13.02.2023 г. сключен между Столична община и Столичен автотранспорт ЕАД. Увеличението е извършено чрез издаване на 1 500 000 (един милион и петстотин хиляди) нови поименни акции с номинална стойност 1(един) лев всяка една. Промяната е вписана в Търговския регистър на 16.08.2023 г.

С Решение № 709 от 27.07.2023 Столичен общински съвет дава съгласие Столична община да извърши непарична вноска в капитала на Столичен автотранспорт ЕАД, с цел неговото

увеличаване, свои вземания възникнали на основание договори за паричен заем № СОА21-ДГ56-575 от 19.05.2021, № СОА22-ДГ56-24 от 14.01.2022 г , № СОА22-ДГ56-4165 от 22.12.2022г., Анекс №СОА22-ДГ56-4166 от 22.12.2022 г., № СОА21-ДГ56-390 от 13.02.2023 г., Допълнително. споразумение № СОА23-ДТ56-3075 от 27.07.2023.

Изготвяно е заключение за извършена тройна оценителска експертиза на непарична вноска в капитала на Столичен автотранспорт ЕАД от вещи лица назначени с Акт № 20230929175948/03.10.2023 г. на Агенцията по Вписванията. Заключението за оценка на непаричната вноска е предоставено на Столичен общински съвет.

35. Важни събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрение на настоящия финансов отчет, не са настъпили други значителни и/или съществени събития, влияещи върху резултатите или засягащи дейността на Дружеството, чието неоповестяване би повлияло върху честното и достоверно представяне на финансовия отчет.

36. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 21 март 2024г.